

Evaluarea muncii

1. Evaluarea initiala

Cand un client este recomandat pentru terapia prin muzica, primele sesiuni (de ex. 4 sesiuni) vor fi o perioada de evaluare in care vei stabili care sunt nevoile terapeutice ale clientului si cum pot fi sustinute de scopurile terapiei. Intrebarile pe care te vei baza in aceste sesiuni de evaluare includ:

- Care sunt abilitatile clientului?
- Care sunt necesitatile clientului?
- Este clientul capabil sa-si astepte randul atunci cand foloseste instrumente sau sunete?
- Poate tolera clientul ca terapeutul sa cante in paralel cu el?
(NB: Cantatul in paralel inseamna ca terapeutul canta in acelasi timp cu clientul)
- Pare ca ii plac mai mult instrumentele ritmice sau cele melodioase?
- Care sunt sunetele/gama/dinamicile care ii plac clientului?
- Care este capacitatea de concentrare a clientului?
- Care sunt abilitatile generale ale clientului? (de ex.: ascultarea si contactul vizual)
- Prezinta acest client comportament agresiv (auto-agresiv), repetat sau auto-stimulativ? Devine acest comportament mai pregnant la o anumita muzica? Exista anumite sunete care opresc acest comportament?
- Este clientul capabil sa tina in mana un bat? (de ex.: controlul miscarilor fine)
- Initiaza clientul sunete sau are nevoie de impuls si incurajare pentru a canta?
- Are clientul dificultati atunci cand trebuie sa se opreasca din cantat?
- Care este intensitatea emotionala a muzicii pe care o produce clientul? Exista un instrument anume care pare sa-i placa mai mult?
- Cat de creativ este clientul si cat de mult exploreaza camera si instrumentele?
- Cum este coordonarea mana-ochi?
- Care este gama emotiilor clientului? (fericit, trist, serios, incitat). Este nevoie sa extindem aceasta gama?
- Se angajeaza in cantat sau evita cantatul?
- Poate clientul sa cante cu incredere?
- Cum raspunde clientul la instrumente? (de ex.: alegerea instrumentelor, canta repede sau lent, tare sau incet, la intamplare sau organizat)
- Care este principala forma de comunicare a clientului?

Este ideal ca la sfarsitul evaluarii sa scri un raport care sa contina ce ai descoperit despre client, care ar putea fi scopurile, cum speri sa le realizezi (de ex.: ce activitati ai putea incerca) si pentru ce perioada de timp intentionezi sa lucrezi cu clientul. Daca respectivul client este inclus si in alte programe de terapie (de ex.: masaj sau multisenzorial) ar fi ideal sa afli care sunt scopurile lor si te poti gandi sa te concentrezi asupra acelorasi scopuri in terapia prin muzica.

2. Planificarea

Munca cu grupuri

Grupurile ofera membrilor posibilitatea de a participa intr-o experienta comuna si de a deveni mai constienti de ceilalti. In anumite momente grupurile pot parea haotice, dar acest lucru este bun atata timp cat membrii grupului se exprima liber si in timp speri ca vor deveni mai constienti de impactul comportamentului lor asupra celorlalti.

Cateva exemple de scopuri cand lucrezi cu grupuri:

- Cresterea abilitatilor de a face cu randul si de asteptare
- Cresterea constientizarii si tolerantei fata de ceilalti
- Cresterea capacitatii de concentrare
- Incurajarea interactiunii cu ceilalti intr-un mediu muzical
- Promovarea comunicarii non-verbale

Daca vrei sa continui lucrul cu un grup cu care ai mai lucrat sau daca vrei sa lucrezi cu un grup nou, este bine sa pastrezi aceiasi membrii ai grupului. Grupul se dezvolta impreuna si constientizarea celorlalti si raporturile dintre membrii grupului vor creste in timp.

Planificarea activitatilor de grup

In general, o sesiune in grup ar trebui sa dureze 45 – 60 de minute. Este bine sa alegi 2, pana la 5 activitati, intre cantecul de 'Salut' si 'La revedere'. Incearca sa alegi activitati care ofera o varietate de experiente pentru clienti, aceste experiente pot include ascultarea, facutul cu randul, conducerea si urmarirea, exprimarea individuala si cantatul liber ca si grup. Poti introduce activitati noi grupului cand simti ca pot face fata acestora, dar este bine sa folosesti o activitate familiara in fiecare saptamana pentru a-i putea ajuta pe clienti sa inteleaga o activitate si pentru a le acorda timpul de a o explora mai profund aceeasi activitate de la o saptamana la alta. Cand planifici activitatile pe care le vei folosi pentru grup, nu fi prea ambitios, este important sa iei in considerare nevoile si capacitatile grupului. Unele activitati pe care le-am inclus ar putea fi prea complexe sau neadequate pentru unele grupuri cu care lucrezi. Unele activitati se potrivesc mai bine pentru grupuri mari.

Daca este in mod particular dificil pentru clienti sa inteleaga anumite activitati sau daca grupul este haotic, poate fi mai usor sa folosesti structuri vagi, cum ar fi impartasirea, facutul cu randul cu instrumentele, introducerea instrumentelor sau atentie individuala in cadrul grupului. Poti fi pregatit pentru un anumit nivel de haos in grup, dar folosirea acestor structuri va ajuta grupul sa fie impreuna si va incuraja interactiunea in grup.

Cand planifici ordinea activitatilor in partea principala a sesiunii, este folositor sa iei in considerare care activitati solicita cea mai mare concentrare din partea clientilor. Pune aceste activitati spre inceputul sesiunii pentru a ajuta clientii sa se concentreze si pentru a castiga la maximum din aceste activitati.

Lucruri de luat in considerare cand conduci un grup

Incearca sa dai fiecarui client in parte atentie egala in timpul unei sesiuni. Poti ajuta sa crezi constientizarea membrilor individuali in cadrul grupului si incuraja interactiunea in grup prin imitarea cantecului individual al unui client. In improvizatia libera in grup te poti gandi la sunetul si dinamica grupului si poti incerca sa improvizezi raspunsuri care incorporeaza sunetul grupului ca intreg. Acest lucru va ajuta grupul sa se simta in siguranta si ii va incuraja pe clienti sa cante si sa se dezvolte ca grup.

Permite spatiu si timp in care clientii sa poata raspunde cand sunt gata. Unii clienti pot avea nevoie de mai mult timp decat altii pentru a-si dezvolta increderea sa raspunda. Poti fi tentat sa ajuti fizic clientul sa cante, dar incearca sa nu faci acest lucru. Cand clientii au spatiul de a initia un raspuns spontan si de a explora cantatul liber, cantatul va avea o semnificatie mult mai mare pentru ei.

Unii clienti vor vrea sa cante tare si intr-un mod care pare haotic. Permite-le spatiul de a face acest lucru liber, deoarece astfel incurajezi exprimarea de sine a clientului si ii oferi posibilitatea de a-si explora propria individualitate. Poti fi tentat sa ii directionezi sau sa ii inveti sa cante mai muzical sau mai incet, dar incearca sa rezisti tentatiei pentru ca asta va restrictiona exprimarea si explorarea de sine a clientului si nu se vor simti ascultati. In timpul unei activitati de facut cu randul poti incuraja un client sa asculte alt client cantand. Acest lucru va incuraja constientizarea celorlalti.

Nu este o regula ca liderul grupului sa dirijeze grupul sa cante intr-un anumit mod, dar ar fi bine daca ii incurajeaza sa participe mai mult. Poti face acest lucru in moduri non-verbale blande prin folosirea exagerata a expresiei fetei, contact vizual si miscari ale mainilor. Acest lucru ii poate ajuta pe clienti sa se concentreze si sa se simta incurajati si laudati.

Tine minte...

Nu e nevoie sa simti ca trebuie sa canti in continuu, permite clientului spatiul sa explore si dezvolte raspunsuri.

Nu ii invata pe clienti cum sa cante, va fi mult mai pasionant cand ei insisi descopera si dezvolta moduri noi de a canta. Daca permiti clientilor sa cante liber, le oferi un spatiu important in care ei isi pot explora propria personalitate si exprimare de sine, precum si o experienta in care sunt ascultati si sprijiniti de tine. Astfel vei face experienta lor mai plina de inteles si unica.

Daca un client pare anxios sau nelinistit, ar putea fi de ajutor sa gasesti un sunet cum ar fi toba ocean sau o nota controlata pe metalofon pentru a-l ajuta sa aibe o baza si sa se simta in siguranta cu tine.

Nu-ti fie teama sa iti folosesti vocea, poate fi un mod foarte sensibil de a raspunde unui client si de a-l lasa sa inteleaga ca esti cu el. Poate fi doar fredonarea sau cantarea unei singure note, sau doua note, sau cantatul numelui clientului. Acest lucru il va face pe client sa se simta in siguranta cu tine in camera si va deveni constient de prezenta ta.

Daca clientul vocalizeaza poti canta la aceeasi inaltime, forma sau contur ca sunetele, tipetele sau plansetul lor, vocea ta poate fi cel mai imediat, linistitor si sensibil mod de a ajunge la client.

Munca individuala

Unii clienti beneficiaza de pe urma sesiunilor individuale, in special daca sunt inchisi, agresivi, izolati sau dificili in a comunica si a lucra cu ei.

In general, sesiunile individuale ar trebui sa dureze cam 30 de minute. Intre 'Salut' si 'La revedere', poti fi mult mai flexibil in folosirea activitatilor. Unele persoane pot beneficia de pe urma unei structuri in care sa se angajeze cu tine, altele beneficiaza de pe urma improvizatiei libere cu tine. Poate fi adecvat sa incepi cu o structura consistenta, dar, pe masura ce clientul capata incredere poti alege sa improvizeze mai mult in timpul sesiunii.

Munca individuala poate fi intensa si progresul lent. Nu renunta prea repede, vei vedea progres in timp si poate ca vei putea integra clientul in grup.

Cateva exemple de scopuri propuse in munca individuala (poti avea altele):

- Reducera sentimentului de izolare
- Reducera anxietatii, agresiunii
- Cresterea comunicarii verbale si nonverbale
- Incurajarea interactiunii
- Furnizarea posibilitatii de exteriorizare

3. Obiective

Este o idee buna sa creezi trei, patru obiective pentru fiecare client cand incepi sa lucrezi cu el in sesiunile de terapie muzicala, acest lucru poate concentra atentia sesiunii. Ai putea crea obiective individuale pentru fiecare client, si acestea pot fi asociate cu posibilitatile pe care sesiunea muzicala le poate oferi (vezi sectiunea 1). Deasemenea, poti lua in considerare ceea ce ii face placere clientului, dar si cateva sanse sa experimenteze in afara sesiunii ceea ce i se pare dificil.

4. Monitorizarea

Dupa fiecare sesiune muzicala, este bine sa se notezi observatiile facute: cum a cantat clientul, cum a interpretat sau cum a interactionat cu altii in sesiune, folosindu-te in observatia ta de obiective. De exemplu, obiectivul tau pentru un client mai degraba timid si izolat poate fi a-l incuraja sa comunice mai usor cu ceilalti. Dupa fiecare sesiune, poti nota daca clientul raspunde privindu-va sau zambind cand il imiti, cum interpreteaza, sau cum interpreteaza la instrumente cand tu canti mai tare sau mai incet. Notand observatiile in acest fel vei putea sa evaluezi cand clientului ii fac bine oportunitatile pe care voi sperati ca sesiunea muzicala i le ofera, si cand sesiunile muzicale il ajuta sa faca progrese in ariile in care intampina dificultati.

Creaza un dosar separat pentru fiecare client cu care lucrezi. Incearca intotdeauna sa ai spatiu intre sesiuni, astfel incat sa iti poti nota observatiile, poti face ordine si te poti pregati pentru urmatorul client. Tine dosarele intr-un loc confidential – este vital sa respecti dreptul clientului la intimitate.

5. Evaluarea obiectivelor

Ar trebui sa revizuiesti obiectivele pentru fiecare client la intervale regulate, de exemplu la fiecare sase saptamani. Dupa aceasta perioada clientul poate sa fi atins fiecare din obiectivele pe care le-

ai stabilit pentru el. In acest caz este bine sa stabilesti obiective noi, mai avansate, daca ai senzatia ca poate beneficia in alt mod de sesiunea de terapie prin muzica, sau poti considera incheiata activitatea cu acel client si sa lucrezi cu un client nou. Pe de alta parte, ai putea observa daca clientul a facut progrese mici si intampina dificultati in atingerea obiectivelor originale. In acest caz s-ar putea sa trebuiasca sa gasesti un mod diferit de lucru cu clientul in sesiunea muzicala, sau un set de obiective mai realizabile. Acesta nu inseamna ca voi sau clientul ati ratat!

6. Documentatia

ANEXA B

Fise de Observatie

Grup _____

Sesiune _____

Data _____

Activitati

*	*
*	*
*	*
*	*

Copil	Obiective	Observatii
A		
B		
C		
Nota		

Nume:

Activitati

**Cantec de Salut*

**Prinde Tambourul*

**Canta pe rand la Toba Oceanului*

**Ne jucam impreuna,*

** Conducem si urmarim*

**La Revedere*

Copil	Obiective	Observatii
A Lored	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sa-i asculte pe ceilalti in timp ce canta si sa vorbeasca mai putin 2. Sa-si dezvolte capacitatea de concentrare 3. Sa-si exprime sentimentele 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3.
B Monica	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sa-i asculte pe ceilalti 2. Sa-si exprime sentimentele 3. Sa-si dezvolte capacitatea de concentrare 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3.
C Angela	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sa-si centreze atentia pe instrumente (nu pe picioarele ei) 2. Sa-i urmareasca pe ceilalti in timp ce canta 3. Sa-si exprime sentimentele 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3.
Nota		

Nume:

Fisa de Observare individuala

Numele clientului _____ Liderul _____ Data _____

Obiectivele sesiunii *
 *
 *
 *

- 1) La ce instrument a cantat clientul?
- 2) Cum a cantat clientul? (ex. Agresiv, incet, in intervale scurte, continuu, stresat sau relaxat, in mod rigid etc.)
- 3) Cum a relationat clientul cu liderul in timpul sesiunii? (ex. Cat de mult a candus sau a imitat? Ce sentimente a observat liderul la client in timpul activitatii)
- 4) Care au fost sentimentele clientului si cum a reactionat fata de lider? (observatii privind limbajul trupului, gestică, mimica, sunetele vocale, contactul vizual etc.)
- 5) Alte pareri (comentarii)?

7. Pregatirea pentru finalul sesiunilor de *terapie prin muzica* cu un client sau un grup

Durata pe care continui sa lucrezi cu un client in sesiuni de *terapie prin muzica* depinde de nevoile si rata de dezvoltare a clientului. Unii clienti pot beneficia de pe urma lucrului *terapeutic prin muzica* de scurta durata sau de lunga durata. Daca ti se pare potrivit sa inchei lucrul cu un client sau un grup de clienti este foarte important sa ii pregatesti inainte pentru acest final. Este bine sa ii spui clientului cu 5 sesiuni inainte ca i-au mai ramas numai 5 sesiuni cu tine si sa ii reamintesti la inceputul fiecărei sesiuni ulterioare cate sesiuni mai aveti pana la terminarea lucrului. Poate fi foarte nelinistitor si confuz pentru un client daca dintr-o data le spui ca lucrul s-a terminat, fara sa le fi acordat timpul necesar sa se pregateasca.

Sfarsitul sesiunilor poate starni in client sentimente dificile, deci este important sa le controlam cu grija si sensibilitate. Daca ti se pare potrivit, poate vrei sa faci un tabel simplu cu o imagine sau un simbol reprezentand sesiunile de *terapie prin muzica* care ti-au ramas cu clientul/clientii. Poti folosi imaginea unui instrument de ex. o toba, sau o imagine a ta cu un instrument. La sfarsitul fiecărei sesiuni poti invita clientul sa taie cu o linie imaginea (poti ajuta clientul sa faca acest lucru sau poti face tu asta pentru el daca e necesar). Acest lucru poate ajuta clientul sa vizualizeze cate sesiuni mai are cu tine, ceea ce ajuta la cresterea intelegerii. Incurajand clientul sa participe activ la acest act il va ajuta sa se pregateasca pentru finalul sesiunilor.